

Monumentnummer*: 523369

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* 21 mei 2002
Kadaster deel/nr 82762/7

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Wytgaard Leeuwarden Fryslân

Locatiennaam Locatieomschrijving
Wytgaard Buitengebied

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Wirdum F 144

Omschrijving**

Inleiding

STELPBOERDERIJ, in 1923 ten zuiden van het dorp en ten noorden van het buurtschap Baardeburen nabij een oudere boerderij op het oude land en een honderd meter ten oosten van de Hegedyk op licht verhoogd en deels door bomen omzoomd erf gebouwd op een traditionele wijze in een ingetogen Expressionistische Stijl. Een BRUG verschaft toegang tot het erf.

Omschrijving

EXTERIEUR: Stelpboerderij met aan de zuidoostzijde aangebouwde bijschuur, beide op rechthoekige plattegrond. Eén bouwlaag met hoge schilddaken; aan de voorzijde in het midden een uitbouw tot een verdieping met geveltop en gebroken steekkap. Zonder borstwering of plint opgetrokken van grijsbruine baksteen. Goten met profielrandje op vertand uitkragende klossen; bij de woning in hout, bij de schuur van baksteen.

Het woongedeelte op het westen geopend met dubbele, rechtgesloten, staande vensters, elk met twee liggende roeden en alle ontlast door anderhalve strekkenlaag en voorzien van dichte buitenblinden, geschiderd in zandlopermotief. In de geveltop een viervoudig venster van die vorm, zonder blinden, waarboven een staand venstertje van zeszijdige vorm. De geveltop omlijst door een koppenlaag en een daarbinnen verwerkte tandlijst van koppen. Het is vooral deze geveltop die het geheel een ingetogen Expressionistisch karakter

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

geeft. Aan de noordzijde een enkel venster en de eenvoudige ingangspartij bestaand uit stoep, deur en bovenlicht; aan de zuidzijde een grote, vierkante erker met plat dak en overstekende goten. De schuur en bijschuur hebben staande stalen vensters, twee dubbele schuurdeuren en enkele schuurdeuren met zij- en/of bovenlichten.

Schilddaken, op het woongedeelte gedekt met geglazuurde, gemêleerd oranjebruine golfpannen en op de schuren met riet, aan de onderzijde voorzien van een aantal rijen ongeglazuurde oranje-rode golfpannen. Op de hoek van de voorzijde een schoorsteen, gemetseld in gerende vorm; op het zuidelijke zijschild een hoge nieuwe schoorsteen. Op de achterhoek van het schuurdak en op de hoeken van de bijschuur uileborden. Voor de toegang naar het erf aan de voorzijde is over het slootje een betonnen BRUG met penanten van beton en houten leuning geslagen.

INTERIEUR: De oorspronkelijke structuur van woning en schuur is nog redelijk intact. Het voorhuis bestaat uit een in de breedte uitgestrekte reeks van vertrekken. Achter de deur eerst een hal, voorzien van een glaspui met in het glaspaneel van de deur een gestraald ornament in Art Déco-stijl. Hierachter loopt over de volle breedte een gang met balkenplafond, enkele nissen, een lambrizing met een decoratieve marmerimitatie en een trapopgang met leuning en balusters in ingetogen Art Déco-vormen. De gang komt aan de zuidzijde uit op een hal met granitovloer waar de meeste woonruimten op uitkomen met eenvoudig omlijste paneeldeuren. Daar toegang tot een grote kelder. De vertrekken aan de zuidzijde zijn doorgebroken, voorzien van een verlaagd plafond. De keukenruimte is van een nieuwe puiwand voorzien. Boven zijn twee kamers en twee zolders met oorspronkelijke schrootjeswanden afgetimmerd; helemaal aan de zuidwestzijde in de kap een originele meidenkamer met getimmerd bed die door een trap in onmiddellijke verbinding met de schuur staat. In de schuur is de stallenreeks nog grotendeel intact.

WAARDERING

De stelpboerderij met brug is historisch, architectuurhistorisch en landschappelijk van algemeen belang vanwege

- vanwege het relatief niet veel voorkomende, op de traditie gebaseerde en in de vorm vernieuwde type boerderij;
- vanwege het gave exterieur en grotendeels gave interieur in een ingetogen Expressionisme, een stijl die in de boerderijbouw vrij zelden voorkomt;
- vanwege de bijzondere landschappelijke ligging tussen dorp en buurtschap, teruggerooid van de oude Hegedyk.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument